

τὸν προορώμεν ἄνευ ἐργασίας καὶ πόρου, καὶ ὡς λησμονοῦντες ὅτι ἡ ξυλογραφία εἶναι τὸ πρῶτιστον καὶ ἄριστον διδασκτικὸν βοήθημα τοῦ λαοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ βιομηχανία δὲν συνήλυσεν εἰσέτι νὰ ποιῇται χρῆσιν αὐτῆς.

Ἀλλ' ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸ βιβλίον, ἢ μάλλον εἰς τὸν μεταφραστὴν, ὅστις ἐν τῷ προοιμίῳ του, πλὴν τοῦ σκοποῦ τῆς μεταφράσεως ὅν ἀνωτέρω ὑπεδείξα-

τα ἰσχυρῶς συντείνουσιν εἰς ἐξέγερσιν τῆς φιλοτιμίας, ἀλλὰ διότι φρονοῦμεν ὅτι πρὸς εὐδόκωσιν καὶ πρόσδον τῆς καλλιτεχνίας, πλὴν τῆς φιλοτιμίας ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλαι τινὲς συνθῆκαι, ὧν μέχρι τοῦδε κατὰ μέγα μέρος στερεῖται ἡ Ἑλλάς. Ἡ καλλιτεχνία εἶναι τὸ ἄνθος τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος, καὶ τότε μόνον θάλλει, ὅταν τὸ στέλεχος εὐρωσθῇ, μόνον δὲ τότε καρπύσῃ.

Βερχέλλιος Τίτιανός.

μεν, λέγει ὅτι εἶχε καὶ ἄλλον, νὰ διεγείρῃ τὴν ἀμιλλαν εἰς τοὺς ἡμετέρους νέους, τοὺς ἀποδυομένους εἰς τὸ ἐκπαιδεῖσθαι τῆς καλλιτεχνίας στάδιον, θέτων ὑπ' ὄψιν αὐτῶν, ὡς ὑψηλὰ παραδείγματα, τὰς βιογραφίας τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες διὰ τοσοῦτων πόνων καὶ μόχθων ἔφθασαν εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν ἐκείνο σημεῖον, πέραν τοῦ ὁποίου εἶναι ἄδηλον ἂν θὰ δυνηθῇ ἡ ἀνθρωπότης νὰ προβῇ εἰς τὸ μέλλον.

Τὸν σκοπὸν τοῦτον παρελείψαμεν, ἢ τοῦλάχιστον δὲν κατεδείξαμεν ὡς τὸν πρῶτιστον, οὐχὶ διότι δὲν πιστεύομεν ὅτι τὰ χρηστὰ καὶ μεγάλα παραδείγμα-

ρα, ὅταν ὑπὸ τοῦ πλοῦτου ἀρδένηται. Εἰς δὲ χώραν ὡς τὴν Ἑλλάδα, μόλις ἐκ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀνακνιπτοῦσαν, δὲν ἀμειβάλλομεν μὲν ὅτι ὑπὸ τὴν χρυσὴν αὐτῆς οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν διακνίγη αὐτῆς ἀτμοσφαῖραν γεννῶνται ἐτι δυνάμει Πραξιτέλεις καὶ Ἀπελλεῖς; ἀλλ' ὅταν γλίσχρους ἔχωμεν τοὺς πόρους πρὸς ἀνικοδόμησιν καὶ αὐτῶν τῶν καταρρέοντων ἡμῶν τοίχων καὶ τῶν ἀστέγων ἡμῶν οἰκιῶν, πῶς νὰ θέλωμεν νὰ καλύπτωμεν τοὺς τοίχους ἡμῶν δι' εἰκότων, καὶ τὰς στέγας ἡμῶν διὰ ξαπνομάτων; Ἄνευ δὲ τούτων πῶς νὰ ζήσῃ ἡ τέχνη, καὶ τίς ἔσται ἡ κλήσις αὐτῆς;